

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

www.gazeta.bsu.by

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V і XV Нацыянальных конкурсаў друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыях «Найлепшая шматтыражная газета», «Найлепшыя матэрыялы навуковай, навукова-папулярнай тэматыкі»

18 верасня 2020 года, № 11 (2233)

Кожны павінен знайсці сваю місію ва ўніверсітэце – такую думку выказаў рэктар БДУ Андрэй Кароль падчас ушаноўвання першакурснікаў з нагоды пачатку навучальнага года.

Цырымонія адбылася 1 верасня з удзелам 250 студэнтаў ад усіх факультэтаў. Гэта хлопцы і дзяўчаты, якія набралі пры паступленні найбольшую колькасць балаў.

У прывітальным слове **Андрэй Кароль** выказаў спадзяванне, што кожны студэнт зможа ў БДУ рэалізавацца ў адукацыйнай і навуковай дзейнасці, а ў будучыні шэрагі навукоўцаў, кандыдатаў і дактароў навук папоўняцца новымі імёнамі. Рэктар пажадаў першакурснікам пазітыўных эмоцый на працягу навучання, а таксама навучыцца глядзець на ўсё з розных бакоў.

Сімвалічным прысвячэннем у студэнты стала ўручэнне першакурснікам значкоў з гербам БДУ. Найлепшая абітурыентка **Ілона Мішчук**, якая набрала рэкордных 398 балаў па выніках прыёмнай кампаніі, падзякавала за шанаванне і падкрэсліла агульнасць жаданняў усіх студэнтаў БДУ –

Знайсці сваю місію ва ўніверсітэце

Сёлета БДУ прыняў рэкордную колькасць абітурыентаў, якія набралі пры паступленні звыш 300 балаў.

вучыцца і стаць часткай вялікага ўніверсітэцкага калектыву.

Таксама натхнёных першакурснікаў віталі прарэктары, дэкан і старшыні студэнцкіх арганізацый ВУ.

Сярод сёлетніх абітурыентаў **85,3 %** мелі пры залічэнні звыш 300 балаў. Традыцыйна самая высокая праходная балы назіраюцца на факультэце міжнародных адносін. Гэта спецыяльнасці «Міжнароднае права» (386), «Міжнародныя адносіны» і «Лінгвакраіназнаўства» (па 382). Таксама на **15** чалавек узрасла колькасць абітурыентаў са 100-бальнымі сертыфікатамі. Яшчэ адной асаблівасцю прыёмнай кампаніі гэтага года стала павелічэнне колькасці прынятых без іспытаў – **159** чалавек.

У дзевяці інтэрнатах універсітэта студэнтам дадуць звыш 8000 месцаў, а гэта каля **77 %** ад агульнай колькасці тых, хто мае патрэбу ў жыллі. Дарэчы, у двух інтэрнатах БДУ быў зроблены капітальны рамонт, у астатніх – касметычны. Акрамя таго, студэнтам прапануюць дадатковыя **350** месцаў у інтэрнатах універсітэта і прадпрыемстваў Мінска.

Адзначым, што 1 верасня Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт сустраў больш за **пяць тысяч** першакурснікаў.

Фота Віталія Кузьмічэна

Як рыхтавалі ўніверсітэцкі дом да пачатку навучальнага года

Да першага верасня ў БДУ займаліся стварэннем камфортных умоў для жыцця і вучобы. Завяршылі рамонт навучальных карпусоў, абнавілі інтэрнаты. Якія будынкі прыкметна змяніліся, даведалася наша газета.

Навучальныя карпусы

Універсітэцкія будынкі трэба заўсёды трымаць у належным стане, час ад часу рабіць касметычны ці капітальны рамонт. Адно з апошніх значных абнаўленняў – студэнты, выкладчыкі і супрацоўнікі ў новым навучальным годзе змогуць ацаніць **капітальны рамонт корпуса факультэтаў сацыяльна-культурных камунікацый**, а таксама **радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій**. У рамках рамонту тут была праведзена поўная замена вокнаў, дзвярэй і вітражоў, у памяшканнях стала значна цяплей.

Прарэктар па эканоміцы і матэрыяльна-тэхнічным развіцці **Міхаіл ЧАРАПЕНІКАЎ** каментуе ход іншых будаўнічых пераўтварэнняў ва ўніверсітэце:

– Практычна ва ўсіх карпусах вяліся рамонтныя працы да новага навучальнага года, традыцыйна рамантаваліся сталовыя і буфеты. З буйных прац, завершаных летась, адзначу комплексныя бягучы **рамонт факультэта географіі і геаінфарматыкі**. На сёння ён выглядае так, як нам хацелася б, каб выглядалі ўсе іншыя карпусы. Менавіта такую высокую планку ставім перад сабой.

У ліпені пачалася **рэканструкцыя галоўнага корпуса**. Выказваючы ўпэўненасць і аптымізм, плануем да 100-годдзя БДУ завяршыць гэтыя працы. Цяпер колькасць плошчаў паменшылася за кошт таго, што частка галоўнага корпуса выведзена з эксплуатацыі. Разумею, што студэнтам нейкі час да юбілею прыйдзецца пажыць у крыху больш цесных умовах. Тры факультэты (фізфак, мехмат і ФПМІ) часткова пераедуць на юрфак, ФГГ і хімфак. Але гэта яшчэ і палепшыць міжфакультэцкія сувязі, дасць магчымасць зносінам паміж студэнтамі і выкладчыкамі розных факультэтаў. Гэта нязручнасць у імя развіцця, ушчыльненне стане першым крокам да яшчэ больш утульнага знаходжання ва ўніверсітэце.

Да 100-гадовага юбілею таксама плануем **адрамантаваць гістарычны факультэт**, пакуль занятыя праектаваннем. Калі размынкай ФГГ з'яўляецца музей землярэства, то галоўнай ідэяй

Абноўленая аўдыторыя на факультэце географіі і геаінфарматыкі

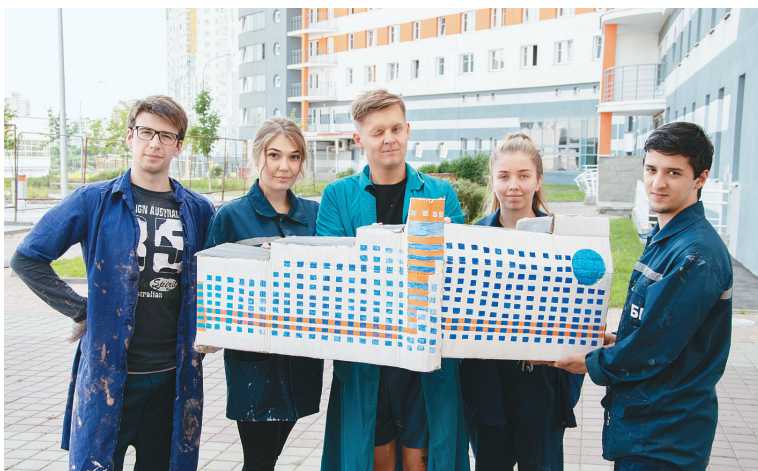
пераўтварэнняў на гістфаку стане стварэнне канцэпцыі факультэцкага музея. Гістарычны факультэт – гэта «Дом № 1 БДУ». Менавіта ў ім знаходзіўся кабінет першага рэктара Уладзіміра Іванавіча Пічэты, тут пачаліся першыя лекцыі, адчыніліся дзверы ўніверсітэцкай бібліятэкі. Плануецца, што кожны паверх будзе ўяўляць сабой асобную ўнікальную музейную кампазіцыю. Ад Сярэднявечча да сучаснай Беларусі, у тым ліку жыццё ўніверсітэта ў гады Вялікай Айчыннай вайны, калі ён размяшчаўся на станцыі Сходня. Будзе паказана, як універсітэт браў удзел у станаўленні беларускай дзяржаўнасці.

Акрамя гэтага Вучоны савет БДУ разгледзеў **канцэпцыю ўнутранага дворыка**. Таму цяпер ідзе праца над праектам добраўпарадкавання тэрыторыі галоўнага корпуса, а ў пачатку наступнага года пачнём яго выконваць. У планах давесці справу да святкавання 100-годдзя.

Паралельна ствараюцца камфортныя ўмовы для людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Кожны наш капітальны рамонт корпуса – гэта ў тым ліку стварэнне зручных пад'язных шляхоў і аўдыторый, у якіх змогуць займацца дзеці з абмежаванымі магчымасцямі. Хоць іх вучыцца ва ўніверсітэце няшмат, тым не менш мы разумею, што гэта важны складнік грамадства.

Таксама ёсць яшчэ адзін важны праект, пра які трэба распавесці. Мы ўдзельнічаем у праекце Сусветнага банка «Мадэрнізацыя вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь». Банк выдасць Ураду Беларусі пазыку ў памеры 100 млн еўра, накіраваную на падтрымку 18 ВНУ. БДУ ў спісе займае прыкметную пазіцыю, таму што 1/3 фінансавання ідзе на развіццё базы нашага ўніверсітэта.

Дзякуючы гэтаму ў нас з'явіцца **міждyscyплінарны навучальны цэнтр**, які адкрывецца ў корпусе на вул. Курчатава, 7. Запланаваны капітальны рамонт будынка. У цэнтры плануецца стварыць больш за 37 навучальных лабараторый, у якіх размесціцца ўнікальнае для краіны навучальна-навуковае абсталяванне. Тут стане магчыма весці высакаякаснае практычнае навучанне студэнтаў, на высокім узроўні рыхтаваць дыпломныя і магістарскія працы, кандыдацкія і доктарскія дысертацыі.

«Будаўнічая брыгада» інтэрната № 4

Больш за 180 студэнтаў рыхтавалі інтэрнаты да засялення

У вялікім праекце ўдзельнічае пяць прыродазнаўчых факультэтаў: біяфак, ФРКТ, фізфак, хімфак, мехмат. На базе цэнтра будзе створаны буйны кластар міждyscyплінарных даследаванняў, дзе можна будзе гаварыць пра прыродазнаўчанавуковую адукацыю на сучасным этапе. Прыродазнаўчыя навукі патрабуюць дарагога абсталявання. З усяёй пазыкі БДУ выдаткуе каля 10 млн еўра на капітальны рамонт, а яшчэ 22 млн на абсталяванне. Унікальны міждyscyплінарны комплекс – значнае паляпшэнне базы ўніверсітэта ў плане навучальнага і навуковага абсталявання, якое, спадзяюся, дазволіць зрабіць крок наперад нашаму адукацыйнаму працэсу і навуковай працы.

Гэта праект з доўгім тэрмінам рэалізацыі, мы яшчэ на пачатку шляху. Толькі ў канцы мая была падпісана дамова паміж Сусвет-

ным банкам і Беларуссю. Цяпер гэта дамова знаходзіцца ў стадыі ратыфікацыі. І асобна мы дамовіліся з Міністэрствам адукацыі, што ў рамках праекта на фізічным факультэце будзе адкрыта частка пляцоўкі міждyscyплінарнага навучальнага цэнтра. Паспрабуем да юбілею ўніверсітэта ўвасобіць задуманае.

Інтэрнаты

У летнія дні таксама вялася падрыхтоўка студэнцкіх інтэрнатаў да новага навучальнага года. Капітальныя і бягучыя рамонты праводзіліся ў сціслы тэрмін. Стаяла галоўная задача – своечасова стварыць камфортныя ўмовы для пражывання студэнтаў. Прастора для працы вялікая, бо ўсяго на балансе БДУ знаходзіцца 9 інтэрнатаў для навучэнцаў, якія разлічаны на больш як 8 тысяч чалавек.

Яшчэ летась быў зроблены капітальны рамонт інтэрната № 6 па вул. Кастрычніцкая, 10, а ўжо да гэтага навучальнага года завяршаецца рамонт інтэрната № 10 па вул. Курчатава, 8. Тут праведзена цэплавая мадэрнізацыя будынка з заменай вокнаў і дахавага пакрыцця, ажыццёўлены мантаж цэплага вузла. Стала звычным, што разам з падраднымі арганізацыямі ў добраўпарадкаванні інтэрнатаў удзельнічалі і студэнцкія будаўнічыя атрады.

Метадыст па спартыўна-аздараўленчай працы Студэнцкага гарадка БДУ **Вікторыя ГАЛАВЕЙКА** дзеліцца:

– Атрады па добраўпарадкаванні і падрыхтоўцы інтэрнатаў да новага навучальнага года (па засяленні) Студэнцкага гарадка БДУ штогод даюць дзясяткам людзей магчымасць атрымаць будаўнічы досвед. І лета 2020 года не стала выключэннем, сабраўшы больш за 180 студэнтаў з розных факультэтаў БДУ. Усяго ў атрадзе было сфарміравана 14 брыгад, якія працавалі ў 10 інтэрнатах універсітэта (у тым ліку ў інтэрнаце для супрацоўнікаў № 8). Рабілі касметычны рамонт, займаліся ўладкаваннем прылеглых тэрыторый. Ажыццяўлялася праца з 8 па 23 ліпеня, а таксама з 3 па 21 жніўня.

«Будаўнічая брыгада» кожнага інтэрната – унікальны калектыў са сваім мікракліматам. Праца збліжае, менавіта з гэтай прычыны надаўна яшчэ незнаёмыя адзін з адным студэнты так зладжана працуюць. Кожнаму давяраюць задачу, якая яму даспадобы: ляпіць, фарбаваць, тынкаваць, грунтаваць. Так яны атрымліваюць магчымасць развіць жаданыя навыкі і стаць сапраўднымі вузкапрофільнымі спецыялістамі. І якой бы моцнай ні была стомленасць, у канцы працоўнага дня з'яўляецца задавальненне ад праробленай працы. Бо за пражытыя гады інтэрнат стаў для студэнтаў другім домам і ім прыемна зрабіць хоць бы маленькі ўнёсак у яго падрыхтоўку да засялення і камфортнага пражывання ў новым навучальным годзе.

Прыцягваючы нашых студэнтаў да працы, мы можам быць упэўненыя ў якасці і добрасумленнасці выкананых прац. Удзельнікі будаўнічага адчуваюць адказнасць і важнасць сваёй справы. Інтэрнаты, якія яны прыводзяць у парадак, у новым навучальным годзе зноў стануць іх домам. У выніку студэнты атрымліваюць не толькі досвед, але і істотны бонус: удзел у працы атрада па добраўпарадкаванні і падрыхтоўцы інтэрнатаў да новага навучальнага года з'яўляецца адным з крытэрыяў атрымання інтэрната ў першую чаргу.

Алена СВІНКО

Наш універсітэт – найбуйнейшая ў Беларусі ўстанова пасляўніверсітэцкай адукацыі: тут навучаецца прыкладна кожны пяты аспірант краіны. План прыёму ў БДУ на бюджэт у 2020 годзе склаў 193 чалавекі (1052 чалавекі ў краіне ў цэлым). Гэта значна больш, чым ва ўсе інстытуты, цэнтры і ўстановы НАН Беларусі (148 чалавек). Пра тое, каго чакаюць у аспірантуры, навошта маладым людзям ісці ў навуку і як іх заахвоціць, распавядае намеснік начальніка ГУН **Аляксандр ЗАХАРАЎ**.

У БДУ аспірантаў больш, чым у НАН

Кантынгент аспірантаў

– У комплексе БДУ за апошнія пяць гадоў колькасць аспірантаў перавышала 960 чалавек, пры гэтым увесь час замежнікаў становіцца больш. Калі ў 2016 г. навучаўся 81 чалавек, то на канец 2019 г. было ўжо 109 замежных аспірантаў, а зараз іх 120. Такім чынам, іх колькасць узрасла ў 1,5 раза. Пэўная частка замежных грамадзян навучаецца ў рамках міжрадавых дамоў. Калі гаварыць пра статус аспіранта, то гэта разумны, матываваны на дасягненне выніку малады чалавек, які мае схільнасць да творчай працы, ужо сфарміраваў пэўны навуковы зачын (артыкулы, удзел у канферэнцыях, выкананыя эксперыментальныя даследаванні і г. д.) на этапе вышэйшай адукацыі (НДРС).

Імпэт да навуковай дзейнасці

– Ва ўніверсітэце пабудавана сістэма, накіраваная на прыцягненне студэнтаў да навуковай, творчай дзейнасці. Пры гэтым яна арыентавана як на студэнтаў, так і на іх навуковых кіраўнікоў. Праца па выяўленні і стымуляванні здольных студэнтаў праводзіцца менавіта на этапе НДРС і шмат у чым залежыць ад кваліфікацыі навуковых і навукова-педагагічных работнікаў нашага ўніверсітэта. У БДУ сфарміраваны комплекс навуковых універсітэцкіх мерапрыемстваў (конкурсаў, канферэнцый, выстаў); ажыццяўляецца прэміраванне; падрыхтоўка публікацый у электронных і друкаваных рэсурсах БДУ і Беларусі; распрацавана нарматыўная база; вылучаецца значнае фінансаванне на развіццё НДРС; ажыццяўляецца падрыхтоўка метадычных прац; узнагароджваюцца пераможцы рэспубліканскіх і міжнародных конкурсаў і многае іншае. Падрабязную інфармацыю пра сістэму НДРС БДУ можна атрымаць на сайтах nirs.bsu.by і research.bsu.by.

Тры формы навучання

– Навучанне аспірантаў вядзецца ў трох формах: дзённай, завочнай і ў форме суіскальнасці. Яны адрозніваюцца, па-першае, тэрмінам навучання: у дзённай аспірантуры – да трох гадоў, у завочнай – да чатырох, а ў суіскальнасці – да пяці. Па-другое, асаблівасцямі паступлення: у аспірантуру неабходна здаваць уступныя іспыт і мець вынікі агульнаадукацыйных кандыдацкіх іспытаў, а ў суіскальнасці – не. Па-трэцяе, патрабаваннямі да працоўнага стажу. Для паступлення ў аспірантуру ў завочнай форме і форме суіскальнасці ён павінен складаць не менш за два гады на пасадах, якія патрабуюць вышэйшай адукацыі. Для дзённай жа формы працоўны стаж неабходны толькі для педагагічных і медыцынскіх спецыяльнасцяў, у астатніх выпадках (пры адсутнасці двухгадовага працоўнага стажу) патрабуюцца рэкамендацыя савета (навуковага савета) УВА ці факультэта. Па-чацвёртае, спосабам сацыяльнай падтрымкі навучэнцаў: аспіранты дзённай формы навучання атрымліваюць стыпендыю, а завочнікі і суіскальнікі – не.

Заказчыкі кадраў

– План прыёму ў аспірантуру для навучання за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту па канкрэтных спецыяльнасцях фарміруецца па заяўках ад падраздзяленняў БДУ, а таксама арганізацый, якія маюць запатрабаванне ў падрыхтоўцы навуковых работнікаў вышэйшай кваліфікацыі. Мы штогод атрымліваем заяўкі ад арганізацый недзяржаўнай формы ўласнасці. Як правіла, ім патрабуюцца кваліфікаваныя юрысты і эканамісты. Апроч нашага ўніверсітэта заказчыкамі кадраў часта выступаюць такія арганізацыі, як ААТ «Інтэграл», ААТ «Лесахімік», ДУ «РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава», ААТ «БПС-Ашчадбанк», Следчы камітэт Рэспублікі Беларусь, Беларускі інстытут стратэгічных даследаванняў і да т. п.

Эфектыўнасць аспірантуры

– Аспірантура БДУ не толькі самая вялікая, але і высокаэфектыўная. Напрыклад, паводле дзяржаўнай праграмы «Адукацыя і моладзевая палітыка», паказчык «удзельная вага выпуску з абаронай дысертацыі ў межах усталяванага тэрміну навучання з аспірантуры» на 2019 г. быў у памеры 6,7 %. У БДУ ж па выніках года ён склаў 24,8 %.

Аляксандр Захараў

У апошнія гады меры стымулявання аспірантаў і іх навуковых кіраўнікоў актыўна развіваюцца як на дзяржаўным узроўні, так і ў БДУ. Напрыклад, увесь час павялічваецца памер стыпендыі аспірантаў. Цяпер яна складае 641,34 руб., а прэзідэнцкая стыпендыя для аспіранта – 926,38 руб. Не так даўно ў два разы павялічаны памер аплаты працы навуковых кіраўнікоў.

У БДУ распрацаваны і рэалізаваны комплекс мер па стымуляванні эфектыўна працуючых аспірантаў і іх навуковых кіраўнікоў:

- ажыццяўляецца прэміраванне за абароны дысертацый, эфектыўнае кіраўніцтва замежнымі аспірантамі;
- укаранёная рэйтынгавая сістэма ПВС, пры якой памер прэміравання (надбавак) у канкрэтнага супрацоўніка БДУ ў значнай ступені вызначаецца эфектыўнасцю яго працы ў сферах падрыхтоўкі і атэстацыі навуковых работнікаў вышэйшай кваліфікацыі;
- усталёўваюцца надбаўкі да стыпендыі аспірантам (новая версія адпаведнага палажэння зацверджана 01.07.2020);
- вылучаюцца гранты рэктара для завяршэння падрыхтоўкі і абароны дысертацый (новая рэдакцыя палажэння зацверджана 13.01.2020);
- ажыццяўляецца прэміраванне за перамогу ў конкурсе на найлепшага кіраўніка НДР студэнтаў і аспірантаў;
- ажыццяўляецца прэміраванне за кіраўніцтва аспірантам, чый даклад адзначаны аргкамітэтам штогадовай навуковай канферэнцыі студэнтаў і аспірантаў, і г.д.

Галоўныя прычыны паступаць у аспірантуру:

1. Цікавая творчая праца, калі менавіта Вы можаце стварыць штосьці дакладна новае і карыснае. Прычым існуе зусім не нулявая верагоднасць атрымаць ад гэтага істотны матэрыяльны дывідэнд.
2. Вельмі істотна, у разы, павышаецца Ваш прафесійны ўзровень (у тым выпадку, калі Вы прайшлі працэс падрыхтоўкі дысертацыі да канца).
3. Вы працуеце ў калектыве БДУ, а значыць, сярод разумных, крэатыўных, культурных – увогуле, найлепшых людзей нашай краіны, што непазбежна пашырыць Ваш агульны круггляд, з'явіцца магчымасць пашырыць і наладзіць карысныя прафесійныя (і не толькі) сувязі.
4. Гэта ўзмоцніць Вашы стартавыя пазіцыі пры працаўладкаванні і кар'ерным прасоўванні як у Рэспубліцы Беларусь, так і за яе межамі.

Валерыя БАНДАРЧЫК

Даведка

Падрабязная інфармацыя наконт плана і правілаў прыёму на сайтах БДУ (<http://www.research.bsu.by>; <http://www.bsu.by>) ці праз тэлефоны: +375 17 209-51-73, +375 17 209-50-24. Прыём дакументаў ажыццяўляецца да 30 верасня 2020 года па адрасе: г. Мінск, вул. Бабруйская, 9, к. 414, 419.

ДА ўВАГІ

Пэралік прац, пададзеных для ўдзелу ў 2020 г. у конкурсе на суіскаанне прэміі імя А. Н. Сеўчанкі ў намінацыі «Адукацыя»

Камітэт «Матэматыка, інфарматыка»
Фізічны факультэт
1. Праца «Адукацыйныя рэсурсы комплекснай арганізацыі навучальнага працэсу»
Аўтары: 1. *Абрашына-Жадаева Наталля Рыгораўна*, доктар фізіка-матэматычных навук, дацэнт, загадчыца кафедры вышэйшай матэматыкі і матэматычнай фізікі. 2. *Бярозкіна Ларыса Лукінічна*, кандыдат фізіка-матэматычных навук, дацэнт. 3. *Русак Валянцін Мікалаевіч*, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар. 4. *Шылін Андрэй Пятровіч*, кандыдат фізіка-матэматычных навук, дацэнт.

Пэралік прац, пададзеных для ўдзелу ў 2020 г. у конкурсе на суіскаанне прэміі імя У. І. Пічэты ў намінацыі «Адукацыя»

Камітэт «Эканоміка і кіраванне»
Факультэт міжнародных адносін
1. Цыкл прац на тэму «Краіны з малой эканомікай у сістэме міжнародных эканамічных адносін ва ўмовах інтэлектуалізацыі, экалагізацыі і лічбавізацыі сусветнай эканомікі»
Аўтар: *Давыдзенка Алена Леанідаўна*, доктар эканамічных навук, прафесар кафедры міжнародных эканамічных адносін

Камітэт «Філалогія і журналістыка»
Філалагічны факультэт
1. Праца (дзве кнігі): Навучальны дапаможнік «Філасофія мовы і камунікацыі»; «Практыкум па агульным мовазнаўстве, метадалогіі лінгвістыкі і філасофіі мовы»
Аўтар: *Мячкоўская Ніна Барысаўна*, доктар філалагічных навук, прафесар кафедры тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства

АБ'ЯВЫ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: нямецкага мовазнаўства; крыніцазнаўства; тэхналогіі камунікацыі і сувязі з грамадскасцю.

ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ: англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў; міжнародных адносін; рускай мовы; беларускага мовазнаўства; крыніцазнаўства; фізічнай хіміі.

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: міжнародных эканамічных адносін; міжнародных адносін; тэорыі і методыкі выкладання рускай мовы як замежнай; класічнай філалогіі; мовазнаўства і краіназнаўства Усходу; міжнароднага прыватнага і еўрапейскага права; дыпламатычнай і консульскай службы; рускай літаратуры; прыкладной лінгвістыкі; радыёфізікі і лічбавых медыятэхналогій; фізічнай электронікі і нанатэхналогій; мікрабіялогіі; фізічнага выхавання і спорту; інаватыкі і прадпрыемальніцкай дзейнасці; банкаўскай эканомікі; тэорыі і гісторыі дзяржавы і права; грамадзянскага права; крымінальнага працэсу і пракурорскага нагляду; фізічнай хіміі; філасофіі і метадалогіі навукі; тэорыі і практыкі перакладу; сацыяльнай і арганізацыйнай псіхалогіі; культуралогіі.

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: крыніцазнаўства; раманскіх моў; англійскай мовы эканамічных спецыяльнасцяў; тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства; мовазнаўства і краіназнаўства Усходу; англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў; міжнародных эканамічных адносін; кітайскай філалогіі; аналітычнай эканомікі і эканаметрыкі; фізічнага выхавання і спорту; філасофіі і метадалогіі навукі; агульнай фізікі; глебазнаўства і геаінфармацыйных сістэм; тэорыі і практыкі перакладу.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.
Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5а, упраўленне па рабоце з персаналам, тэл. 209-54-36.

ІНСТЫТУТ БІЗНЕСУ БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ: бізнес-адміністравання; фінансаў і менеджменту; лічбавых сістэм і тэхналогій.

ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ лічбавых сістэм і тэхналогій.
СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРЫ фінансаў і менеджменту; маркетынгу.
Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.
Адрас: 220004, г. Мінск, вул. Шпалерная, 7, тэл. 3060027, 3060028.
E-mail: sbmt.by, mail@sbmt.by; <http://www.sbmt.by>.

НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧЫ ІНСТЫТУТ ПРЫКЛАДНЫХ ПРАБЛЕМ

МАТЭМАТЫКІ І ІНФАРМАТЫКІ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ

ЗАГАДЧЫКА НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАГА СЕКТАРА камп'ютарнага аналізу даных навукова-даследчай лабараторыі прыкладной інфарматыкі.
Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.
Адрас: 220030, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 4, п. 802, НДІ прыкладных праблем матэматыкі і інфарматыкі, тэл. 209-51-04.

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Паляпшэнне пазіцыі БДУ ў Маскоўскім міжнародным рэйтынгу «Тры місіі ўніверсітэта» – БелТА, vziasda.by, «Мінск-навіны», belarus.by, mil.by (31.08).

Пра гатоўнасць інтэрнатаў БДУ да новага навучальнага года – sb.by, «Народная газета» (14.08), «Рэспубліка» (20.08), «Мінск-навіны» (24.08), БТ-1 (25.08).

БДУ ў топ-300 Шанхайскага прадметнага рэйтынгу – БелТА, АНТ, sb.by, «Інтэрфакс» (30.06), vziasda.by, yandex.by (01.07), «Настаўніцкая газета» (09.07).

Распрацоўка навукоўцамі БДУ біяраскладальных каркасаў для аднаўлення костак – БелТА, sb.by, «Мінск-навіны», «Радыё-Мінск», rgazeta.by (20.07), «Інтэрфакс», 1prof.by (21.07).

Прыёмная кампанія ў БДУ – БелТА, sb.by, vziasda.by, «СБ. Беларусь сёння» (09.06), «Мінск-навіны» (11.06), «Мінскі кур'ер» (16.06), «Звязда» (17.06), БТ-1 (27.07), АНТ (28.07), «Рэспубліка» (31.07), edu.gov.by, «Інтэрфакс» (03.08), СТБ, Беларусь-24 (24.08), «Настаўніцкая газета», 1prof.by (25.08).

Адкрыццё Інстытута дадатковай адукацыі ў БДУ – БелТА, sb.by, АНТ, «Спадарожнік», 1prof.by, soyuz.by, yandex.by (06.07), vziasda.by, «Мінск-навіны» (07.07), «Настаўніцкая газета» (09.07).

Стварэнне ў БДУ шматразовай трохслаёвай ахоўнай маскі – «Мінск-навіны» (07.07), БелТА, vziasda.by, sb.by, БТ-1, «Інтэрфакс», souzveche.ru, yandex.by (08.07), СТБ, «Сельская газета», «Звязда», Беларусь-24 (09.07).

Шматфункцыянальныя «разумныя вокны» распрацавалі навукоўцы БДУ – БелТА, vziasda.by, Беларусь-1, onliner.by, soyuz.by, rg.ru, 1prof.by (13.07), Першы нацыянальны канал Беларускага радыё, «Радыё-Мінск» (14.07), «Звязда» (15.07).

Летні ўніверсітэт-2020 упершыню прайшоў у БДУ – БелТА, «Мінск-навіны» (13.07), vziasda.by, tvoeradio.by (14.07), edu.gov.by (15.07), Першы нацыянальны канал Беларускага радыё, «Настаўніцкая газета» (16.07), 1prof.by (17.07).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Анастасія Філістовіч

Глеб Вахоўскі

Ліона Мішчук

Учора – найлепшыя абітурыенты, сёння – студэнты БДУ

Першакурснікі паціху прывыкаюць да новага раскладу, прадметаў, выкладчыкаў і самастойнасці. Наперадзе новыя гарызонты, магчымасці і дарослае жыццё. Запаветны студэнцкі квіток – у кішэні. Як ішла падрыхтоўка да паступлення, якой бачаць сваю будучыню студэнты першага курса і якія планы будуць на гады навучання? Пра ўсё гэта і не толькі размаўляем з навучэнцамі, якія падчас уступнай кампаніі набралі самыя высокія балы.

Ілона МІШЧУК, спецыяльнасць «міжнароднае права», факультэт міжнародных адносін.

Атрымала 398 балаў.

– Я выбрала БДУ, бо ён лічыцца найлепшай установай адукацыі ў нашай краіне. І матуля мне раіла: калі паступаць у Беларусі, то дакладна толькі ў БДУ. Мае знаёмыя, якія вучыліся і вучацца тут, распавядалі, што ім падабаецца, казалі пра вясёлае студэнцкае жыццё. Я іх слухала і запамінала.

Да паступлення ва ўніверсітэт я плённа рыхтавалася ўвесь апошні год. Хадзіла да рэпетытара па грамадазнаўстве, а англійскую мову вывучала і ў школе, і самастойна. Даволі шмат часу надавала беларускай мове. Па гэтым прадмеце атры-

мала дыплом I ступені на абласным і I ступені на заключным этапе рэспубліканскай алімпіяды ў 11 класе. Ён даў мне 100 балаў па мове. Ёсць залаты медаль, у атэстаце – сярэдні бал 10. Шчыра кажучы, я не разлічвала на такі выдатны вынік, але спадзявалася, што добра напішу ЦТ.

Падчас прыёмнай кампаніі быў момант, які мяне асабліва ўсхваляваў: калі прыйшло sms-паведамленне з вынікамі па грамадазнаўстве. Тады я была вельмі здзіўлена і ўражана, пабачыўшы там «сотку». Насамрэч, у мяне былі думкі, што не паступлю. Было такое адчуванне, што нібыта здарыцца памылка і мае балы пераблытаюць з іншымі. Хвалявалася, што на маю спецыяльнасць прыйдзе 10 чалавек з 399 баламі. Але ўвогуле, мая матуля хвалявалася больш, чым я. Сама я разумела, што хваляванні дарэмныя і хутчэй за ўсё нічога кепскага са мной не будзе.

Цяпер я прызываюся да ўсяго новага, што адбываецца. Трэба па-даросламу ставіцца да навучання, аддаваць яму больш часу, чым раней у школе. ФМА дае магчымасць вывучаць замежныя мовы, гэта мяне вельмі радуе. Ведаю беларускую, рускую, англійскую, крыху вывучала польскую мову, а цяпер абрала іспан-

скую мову як новую, якую хачу вывучаць на факультэце.

Пакуль не ведаю, кім буду пасля завяршэння навучання. Хутчэй за ўсё стану юрыстам ці іншым спецыялістам у сферы права. Я хачу ведаць закон, ведаць свае правы. А прыклад для мяне – матуля, яна працуе юрыстам. Я зразумела, што гэта можа быць бліжэй і мне. Вырасла, што паспрабую.

Кацярына ЛУКАШЭНЯ, спецыяльнасць «правазнаўства», юрыдычны факультэт.

Атрымала 397 балаў.

– Я люблю вучыцца. Колькі магу атрымаць інфармацыі з розных крыніц, столькі і набіраю. Да паступлення рыхтавалася самастойна, наведвала курсы, хадзіла да рэпетытараў па англійскай мове і грамадазнаўстве. У алімпіядным руху па рускай мове ўдзельнічала з 9 класа, брала прызавыя месцы. У 11 класе атрымала дыплом II ступені на абласным этапе рэспубліканскай алімпіяды па рускай мове. У прынцыпе, таго, што я напярэдавала па гэтай мове за два гады, мне хапіла для здачы ЦТ.

Абрала БДУ, таму што гэта найлепшая ВУЗ краіны. Іншыя варыянты нават не разглядала. З будучай прафесіяй вызначылася дзесьці ў сёмым класе. Шмат у чым на выбар паўплываў прыклад сваякоў. Мае дзядзькі

як спецыялісты паспяхова рэалізаваліся ў юрыспрудэнцыі, абодва вучыліся ў БДУ. Яны шмат распавядалі пра вучобу, працу, мне было цікава іх слухаць. А яшчэ мой рэпетытар скончыла гістфак БДУ і таксама вельмі цёпла пра яго выказвалася, раіла паступаць менавіта ў гэты ўніверсітэт. Я і сама шмат чытала і глядзела пра ВУЗ. Таму ясна разумела, што толькі БДУ, толькі юрфак.

Прыёмная кампанія не прайшла без хваляванняў. Закрадаліся думкі пра тое, што раптам прыйдзе многа абітурыентаў, у якіх 400 балаў. Хоць гэтыя разважанні я хутка адганяла і была ўпэўнена, што дакладна паступлю, адчувала, што ў выбары факультэта не памылілася.

Чакаю шмат чаго ад гадоў навучання. Вядома, у прыярытэт стаўлю якасць адукацыі. Хочацца атрымаць добрыя веды ад высакласных спецыялістаў, мяне захапляе выкладчыцкі склад БДУ. Я раней цікавілася навуковай працай, і зараз планую ў гэтым удзельнічаць. Паспрабую ўвайсці ў розныя праекты, у тым ліку міжнародныя. Хачу выйсці адсюль добрым спецыялістам, завесці новыя знаёмствы. Каля трох гадоў гуляю ў «Што? Дзе? Калі?», спадзяюся, што ўніверсітэт дасць мне магчымасць працягнуць займацца гэтым захапленнем.

Пакуль я вельмі задаволеная першымі днямі на юрфаку, знаходжуся пад уражаннем. Усё не так, як у школе. І ў плане выкладання, і ў плане самай інфармацыі. Каб прывыкнуць, спатрэбіцца час.

Анастасія ФІЛІСТОВІЧ, спецыяльнасць «фізіка (вытворчая дзейнасць)», адукацыйная праграма Сумеснага інстытута БДУ і ДПУ.

Атрымала 396 балаў.

– Я скончыла школу з залатым медалём, атэстат даў мне 100 балаў. Яшчэ ў скарбонку патрапілі 100 балаў па матэматыцы за дыплом I ступені на абласным этапе рэспубліканскай алімпіяды. Добра здала ЦТ, у выніку атрымала 100 балаў па рускай мове і 96 балаў па фізіцы. Да алімпіяды і ЦТ рыхтавалася з настаўнікамі гімназіі. Выключэннем стала руская мова: апроч падрыхтоўкі ў школе, штотыдзень ездзіла ў Мінск на курсы Анатоля Лазуркіна.

Абрала БДУ, бо хачу атрымаць якасную адукацыю ў найлепшай ВУЗ краіны. Тут на 2 курсе ФМА вучыцца мая стрыечная сястра – Ганна Філістовіч. Яна рызыкнула, пасля першага курса забрала дакументы з МДЛУ, ізноў здала ЦТ. Яе вынік таксама ўражае: яна набрала 399 балаў з 400! Гэта дазволіла ёй увасобіць сваю мару – паступіць на ФМА, і ёй тут

падабаецца вучыцца. Яе дасягненне мяне натхніла, і я спадзяюся, што таксама буду атрымліваць асалоду ад вучобы на спецыяльнасці сваёй мары.

Для мяне самым хваляючым момантам уступнай кампаніі стала падача дакументаў. Справа ў тым, што на маёй спецыяльнасці было толькі 9 бюджэтных месцаў. Я праходзіла па агульным конкурсе, але ў першую чаргу залічваюць абітурыентаў з мэтавым накіраваннем, рэспубліканскіх алімпіяднікаў і льготнікаў. Была верагоднасць, што гэтыя 9 месцаў зоймуць вышэйпералічаныя і агульны конкурс наогул не адбудзецца. Было б нелагічна набраць такі высокі бал і не прайсці на бюджэт. А выбіраць іншую спецыяльнасць я была не гатовая, таму што сумесная праграма БДУ і ДПУ – гэта ўнікальная магчымасць, на мой погляд. У выніку я тут.

Чаканні ад вучобы аптымістычныя. Я хачу атрымліваць асалоду ад навучання. Ад знаёмых чула, што вучыцца ў БДУ складана, але і прэстыжна. Таму для мяне галоўнае, каб было цікава. Ужо калі мне падабаецца тое, што я раблю, то няма нічога немагчымага. На маёй спецыяльнасці можна вучыць кітайскую мову на базавым узроўні, некаторыя прадметы будуць весці на англійскай мове. А вывучэн-

Ганна Бірук

Дар'я Дзядзела

Яўгенія Корзун

Кацярына Лукашэня

не мой – гэта адно з маіх хобі. Я люблю мовы не менш, чым фізіку, астраномію і матэматыку. Апроч вучобы я хачу плаваць, танчыць і, вядома, праводзіць час з сябрамі. Буду імкнуцца браць удзел у розных конкурсах і праектах. Увогуле, разлічваю, што маё студэнцкае жыццё будзе насычаным.

Пасля атрымання дыплама хочацца знайсці працу ў цікавым месцы. Мяне прыцягвае індустрыяльны парк «Вялікі камень» і Парк высокіх тэхналогій. Буду прыкладаць усе намаганні, каб мая мара спраўдзілася.

Яўгенія КОРЗУН, спецыяльнасць «хімія лекавых злучэнняў», хімічны факультэт.

Атрымала 393 балы.

– БДУ блізкі мне тэрытарыяльна – я мінчанка. Да таго ж, балы дазвалялі прайсці на жаданую спецыяльнасць. Яшчэ многія знаёмыя распавядалі, што ў БДУ насычанае пазнавучальнае жыццё, гэта таксама падкупіла прынесці дакументы менавіта сюды.

Да прыёмнай кампаніі досвед навучання ў БДУ ў мяне ўжо быў. Я хадзіла ў школу юнага хіміка на хімічным

факультэце. Адзначу, што новыя ведаў атрымала дастаткова. Спадабаліся выкладчыкі, якія вельмі даступна тлумачылі матэрыял. У прыцыпе, тады адразу стала зразумела, што трэба будзе шмат вучыцца. Апроч гэтага, у 2019 годзе ўдзельнічала ва ўніверсітэцкім мерапрыемстве – Студэнцкім экалагічным кангрэсе. Быў конкурс экаідэй, дзе я атрымала гран-пры. Яшчэ ўдзельнічала ў канферэнцыі школы юнага хіміка, атрымала спецыяльны прыз ад спонсараў.

Да паступлення рыхтавалася са школьнымі настаўнікамі і рэпетытарамі. Моцна падцягваць трэба было толькі біялогію, а ў астатнім я мела ўжо добрую базу, таму што ўдзельнічала ў алімпіядах і конкурсах даследчых прац. Яшчэ я скончыла школу з залатым медалём. Хвалююча было здаваць ЦТ па хіміі, таму што за дзень да іспыту з'явіліся першыя вынікі, дзе я даведалася, што ў мяне ўжо ёсць першыя 100 балаў па беларускай мове. Не хацелася падвесці настаўнікаў. На шчасце, у выніку таксама атрымала 100 балаў. Думкі пра тое, што не паступлю, не прыходзілі.

Я чакаю, што маё студэнцкае жыццё ў БДУ пройдзе весела. Хочацца глыбей даведацца хімію, планую ўдзельнічаць у навуковых канферэнцыях. Апроч вучобы хачу раскрыцца ў творчай сферы. Шмат чаго ўмею, але пакуль што яшчэ не вырашыла, чым канкрэтна хачу займацца. Першакурснікаў ужо пазнаёмілі з прадстаўнікамі студэнцкіх аб'яднанняў, думаю, што буду дакладна ўдзельнічаць у творчых падзеях.

Пасля навучання хачу стаць біяхімікам. Мару прапрацоўваць новыя лекі, дапамагаць людзям.

Дар'я ДЗЯДЗЕЛА, спецыяльнасць «усходняя (кітайская) філалогія», філалагічны факультэт.

Атрымала 393 балы.

– Я толькі ў маі вызначылася з факультэтам. Ведала, што мне дакладна не падыйдзе тэхнічная адукацыя, а больш даспадобы гуманітарная. Так абрала БДУ. Мая спецыяльнасць здалася мне самай цікавай і зразумелай з таго, што прапанаваў філфак.

Я не хвалювалася, што не паступлю, бо ў мяне склаўся вялікі выніковы бал. Рыхтавалася самастойна да гісторыі Беларусі і мой. Парускай атрымала дыплом I ступені на абласным этапе рэспубліканскай алімпіяды – гэта дало мне 100 балаў. Плюс у задачы ЦТ стала і тое, што ў мяне быў профільны клас па гісторыі. За-

латы медаль таксама ёсць у наўнасці. Падрыхтоўка займала не вельмі шмат часу, калі рыхтавацца кожны дзень пакрыху (а часам і шмат). Для сябе адзначыла, што галоўнае – чытаць падручнікі і рашаць тэсты.

У межах маёй спецыяльнасці буду вывучаць кітайскую мову, пакуль ведаю толькі два словы па-кітайску, так што для мяне гэта ўсё будзе ў навінку. Пазней у раскладзе з'явіцца другая мова, хутчэй за ўсё буду запісвацца на французскую ці італьянскую.

Кім хачу стаць пасля атрымання дыплама, яшчэ не ведаю. Пакуль прывыкаю да новага асяроддзя. Нязвыкла сядзець на лекцыях, запісваць матэрыял, каб потым вучыць назапашаную інфармацыю. Адзначыла шмат адрозненняў ад школы, тут ва ўсім больш спадзяешся на сябе. У планах – гуляць у «Што? Дзе? Калі?», гэта маё хобі. У нас ужо сабралася каманда першакурснікаў з розных універсітэтаў, каб рыхтавацца да турніраў.

Ганна БІРУК, спецыяльнасць «гісторыя (па напратках)», гістарычны факультэт.

Атрымала 392 балы.

– БДУ я абрала, таму што ў гэтай ВНУ знаходзіцца самы лепшы гістарычны факультэт у краіне. Яшчэ зімой, калі ладзіўся дзень адчыненых дзвярэй, выкладчыкі гістфака мяне зачаравалі сваімі прамовамі, і я ўрэшце

вырашыла сюды паступаць. З асабістых знаёмых у БДУ ніхто не вучыўся, таму рашэнне прымала, перыядычна раючыся са сваім настаўнікам гісторыі.

Да паступлення ва ўніверсітэт я рыхтавалася прыблізна з верасня 11 класа. Запісалася на факультатывы па беларускай мове для падрыхтоўкі да ЦТ, які ладзіла мая настаўніца. Што тычыцца гісторыі Беларусі і сусветнай гісторыі, то я з'яўляюся ўдзельніцай рэспубліканскай алімпіяды па гэтых прадметах і маю дыплом I ступені на гарадскім этапе, які мне даў 100 балаў па гісторыі Беларусі. Таксама маю залаты медаль. Я не займалася з рэпетытарамі, патрэбныя веды далі настаўнікі з гімназіі, за што я ім вельмі ўдзячная.

Самы хвалюючы момант прыёмнай кампаніі – здача ЦТ, вядома. Як бы я ні была ўпэўненая ў сваіх сілах, я ўсё роўна нервалавалася. Думаю, што вучоба будзе цікавай. Магчыма, спачатку будзе складана, але з усім звыкаешся. Акрамя вучобы планую займацца фатаграфіяй, бо гэта маё хобі ўжо вельмі даўно, а расці заўсёды ёсць куды.

Кім я хачу стаць пасля атрымання дыплама? Вельмі складана адказаць на гэта пытанне, бо ў маім узросце ўсё вельмі хутка змяняецца. Адзінае, што магу сказаць дакладна, выдатным прывучыць назапашаную інфармацыю. Адзначыла шмат адрозненняў ад школы, тут ва ўсім больш спадзяешся на сябе. У планах – гуляць у «Што? Дзе? Калі?», гэта маё хобі. У нас ужо сабралася каманда першакурснікаў з розных універсітэтаў, каб рыхтавацца да турніраў.

Глеб ВАХОЦКІ, спецыяльнасць «міжнароднае права», факультэт міжнародных адносін.

Атрымаў 390 балаў.

– БДУ абраў, таму што гэта самая прэстыжная ВНУ краіны. А ўлічваючы мой высокі бал, нават не заставаўся пытанняў, у які ўніверсітэт буду паступаць. Чуў, што тут працуюць найлепшыя выкладчыкі, а дыплом БДУ адкрывае вялікія магчымасці і доступ да добрага працаўладкавання. І ад сяброў, якія тут вучыліся

і вучацца, чуў толькі станоўчыя водгукі.

Актыўна пачаў рыхтавацца да паступлення з 11 класа. У выпускным класе дзесьці паўгода я хадзіў да рэпетытара па англійскай мове, але галоўным чынам, вядома, займаўся сам. У мяне былі факультатывныя заняткі па беларускай мове, а да грамадазнаўства рыхтаваўся толькі самастойна.

Мяне цікавіла гісторыя, якой займаўся з 5 класа. У 11 класе атрымаў дыплом III ступені на заключным этапе рэспубліканскай алімпіяды па сусветнай гісторыі і гісторыі Беларусі, які даваў шанец паступіць на любы гістфак краіны, але я абраў іншы шлях. Так, дыплом не ўлічваўся пры паступленні на маю спецыяльнасць.

Падчас прыёмнай кампаніі хваляванне прысутнічала. Асабліва перад першым ЦТ – гэта была беларуская мова. Але я справіўся, даволі спакойна ўсё напісаў. Астатнія ЦТ даваліся нашмат лягчэй, з халоднай галавой падыходзіў да іх напісання. Думак пра тое, што не паступлю, не было. Быў упэўнены, што хоць куды-небудзь мае дакументы прымуць. Асноўная мэта была прайсці на бюджэт.

Чаканні ад вучобы ў БДУ ў мяне самыя лепшыя. Хачу стаць спецыялістам у сваёй галіне, набрацца як мага больш ведаў, развіць свае ўменні, паўдзельнічаць у жыцці ўніверсітэта, стаць часткай гэтага вялікага калектыву. Апроч вучобы планую ўдзельнічаць у спартыўных мерапрыемствах, пабольш чытаць і самаразвівацца. Асноўная задача – вучоба, але паралельна паспрабую займацца ўсім, чым змагу.

Кім стану праз 4 гады навучання, пакуль уявіць складана. Думаю, што змагу працаваць па спецыяльнасці. Абраў менавіта такую сферу, таму што я вельмі люблю замежныя мовы, а мая спецыяльнасць прадагульняе гэта рабіць разам з вывучэннем міжнароднага права.

Алена СВІНКО

Фота Таццяны БАГАМАЗАВАЙ і з асабістага архіву студэнтаў

Як працаўладкавацца ў кампанію мары? – задаецца пытаннем кожны студэнт. Штогод на рынак працы выходзяць больш за дзве тысячы маладых спецыялістаў БДУ. Асабліва вялікі попыт на іх у ІТ-сферы. Кампанія ЕРАМ за апошнія гады стала найбуйнейшым працадаўцам для выпускнікоў нашага ўніверсітэта.

Распавядаем, якія неабходныя кампетэнцыі, каб стаць супрацоўнікам ЕРАМ, і якія ўмовы для прафесійнага развіцця забяспечвае гэта кампанія.

У 2018 г. у ЕРАМ працаўладкавалася **90** выпускнікоў, у 2019 – **56**, а гэтым летам у яе ўліліся **83** маладыя спецыялісты.

Кампанія з 1993 г. займаецца распрацоўкай лічбавых сістэм і рашэнняў, дапамагаючы сваім кліентам – найбуйнейшым сусветным кампаніям – праходзіць лічбавую трансфармацыю. Пра перспектывы маладых спецыялістаў распавёў спецыяліст трэнінг-цэнтра ЕРАМ **Віталь ШУЛЬГА:**

– ЕРАМ – велізарная кампанія: больш за 30 краін, сотні кліентаў з рознымі праектамі. Перад маладым спецыялістам адкрываецца вялікая колькасць магчымасцяў, каб працягваць навучанне, набываць неабходныя навыкі і працаваць на праекце мары. Апроч адукацыйных ініцыятыў, мы прапануем супрацоўнікам сацпакет: бясплатнае медабслугоўванне, актыўны адпачынак, зніжкі і бонусы, якія распаўсюджваюцца і на членаў іх сем'яў. Студэнты БДУ, паступіўшы на нашыя трэнінгі, атрымліваюць доступ да ўсіх навучальных праграм кампаніі (а гэта сотні высакласных матэрыялаў па тэхналагічных дысцыплінах і soft skills), курсаў англійскай і нямецкай моў, вялізнага спісу бонусаў.

Асаблівы від мыслення

Часцей за ўсё ў ЕРАМ прыходзяць з ФПМІ, ФРКТ, механіка-матэматычнага і фізічнага факультэтаў, але дастаткова і гуманітарных «выключэнняў». У кампаніі не падзяляюць «фізікаў» і «лірыкаў»; менеджары, якія наймаюць кадры, адзначаюць, што розніца паміж профілямі адукацыі невялікая. Тэхнічны падыход дае добры старт і дапамагае хутчэй вывучыць пэўныя дысцыпліны. Аднак і студэнты-гуманітары здольныя асвоіць іх, у тым ліку самастойна або з дапамогай анлайн-праграм кампаніі. Куды важнейшае валоданне англійскай – мовай галіны, на якой вядзецца ўся дакументацыя, зносіны з кліентамі і паміж калегамі ў размеркаваных камандах, калі на адным праекце працуюць супрацоўнікі з розных краін. Вялікі плюс – уменне шукаць, атрымліваць, збіраць і аналізаваць інфармацыю, складаючы на яе аснове штосьці новае.

– Захапленне тым, чым ты займаешся, робіць працу і жыццё цікавымі. Той, каму падабаецца ІТ з-за фінансаванага складніка, прайграе таму, каму працаваць у гэтай

Кадры БДУ для <ерат>

сферы ў радысць, хто ўсёй душой любіць тое, што робіць, – дадае **Святаслаў КУЛІКОЎ**, Resource Development Manager.

Як патрапіць у ЕРАМ студэнтам?

Усе навыкі, якія спатрэбяцца студэнтам і выпускнікам, можна падзяліць на hard skills (інжынерныя, тэхнічныя навыкі – як напісанне кода) і soft skills (камунікацыя, рэакцыя на крытыку, здольнасць і жаданне самастойна навучацца). І важнае патрабаванне як у ЕРАМ, так і ў іншых ІТ-кампаніях – англійская мова.

У трэнінг-цэнтры кампаніі працэс падрыхтоўкі маладых спецыялістаў падзелены на некалькі стадый. Пачатковы этап – знешні трэнінг, праходзіць яго можна ў рэжыме афлайн (лабараторыі кампаніі адкрыты на факультэтах беларускіх ВУЗ і ў офісах ЕРАМ) ці анлайн (у зручны час). Гэта трэнінгі па розных мовах праграмавання, тэсціраванні, бізнес-аналізе, Data Science і іншых напрамках. Тых, хто паспяхова прайшоў навучанне, запрашаюць ва ўнутраныя лабараторыі, дзе студэнты знаёмяцца з сістэмамі і праектамі кампаніі. Выпускнікі лабараторый могуць прайсці інтэрв'ю, атрымаць пазіцыю Junior-спецыяліста на праекце і запрашэнне стаць супрацоўнікам кампаніі.

Адмысловыя праграмы для БДУ

Навучацца можна і ў карпусах універсітэта: ЕРАМ адкрыў лабараторыі на механіка-матэматычным факультэце і факультэце радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій. У іх даступныя ўсе курсы, можна сустракацца з ментарамі і выкладчыкамі. Рэгулярна праводзяцца Open Days і анлайн-стрымы з супрацоўнікамі кампаніі.

Студэнт БДУ, які паспяхова скончыў знешні трэнінг і прайшоў вучыцца ва ўнутраную лабараторыю ЕРАМ, выбірае зручны для сябе офіс. Для тых, хто з «Гаю», ёсць месцы на праспекце Жукава.

А галоўнае, у БДУ ёсць выдатныя выкладчыкі-практыкі, якія працуюць у ЕРАМ і паралельна займаюцца са студэнтамі. Віталь Шулга:

– Падыходзіце да выкладчыкаў, задавайце пытанні, мы будзем рады падтрымаць вашу цікавасць. Гэта win-win сітуацыя, калі, працуючы разам, выкладчыкі і студэнты павышаюць свой узровень. Для лектара зваротная сувязь вельмі важная: пілатаваць, глядзець, што «заходзіць» слухачам, у сваю чаргу, студэнты распавядаюць пра нейкія цікавыя падыходы, тэхналогіі, чым мяне, як выкладчыка, таксама навучаюць. Яны таленавітыя, падрыхтаваныя, амбіцыйныя. Я даволі часта праводжу сумоўі і магу сказаць, што падрыхтоўка выпускнікоў БДУ даволі моцная. Гэта і ўзровень тэхнічных ведаў, і амбіцыі, з імі прыемна працаваць, а яшчэ прыемней бачыць у кампаніі сваіх студэнтаў ужо калегамі.

Прагрунтоўнасць атрыманай адукацыі гаворыць і Святаслаў Кулікоў:

– БДУ заслужана славіцца сваёй фундаментальнай падрыхтоўкай, што важна для фарміравання інжынернага мыслення. Студэнты і выпускнікі валодаюць адным з найлепшых тэхнічных бэкграўндаў, з якім хутчэй і лягчэй развівацца, становячыся высакласнымі спецыялістамі.

Як патрапіць на практыку і атрымаць размеркаванне?

На практыку кампанія бярэ дзве катэгорыі студэнтаў: супрацоўнікаў ЕРАМ (як правіла, гэта студэнты старэйшых курсаў) і тых, хто пра-

ходзіць навучанне ў лабараторыях кампаніі. Такі падыход дапамагае зрабіць практыку дакладна карыснай: студэнт атрымлівае цікавыя тэхнічныя заданні пад кіраўніцтвам дасведчанага ментара. Размеркаванне атрымліваецца звычайна ўжо дзейныя супрацоўнікі або тых, хто паспяхова прайшоў інтэрв'ю на праект.

Гісторыі выпускнікоў

Для выпускніцы ФПМІ 2017 г. **Вольгі ЛІМАНТАВАЙ**, Software Test Automation Engineer, размеркаванне скончылася год назад, аднак змяняць месца працы яна не плануе:

– На знешні трэнінг я паступіла на 4 курсе, потым патрапіла ва ўнутраную лабараторыю кампаніі. Тут у мяне была магчымасць застацца працаваць з ужо знаёмай мовай праграмавання, але я вырашыла вывучыць новую. Праз 2,5 месяцы прайшла інтэрв'ю на праект і стала супрацоўнікам кампаніі. Апошнія два з паловай гады працую на праекце ў галіне юрыспрудэнцыі, мы ствараем праграму, якая дапамагае спецыялістам у гэтай галіне эфектыўней арганізаваць працу з дакументамі і справамі. Увесь час адкрываю для сябе штосьці новае: гэта і тэхналогіі, і тэсціраванне, і бізнес-аналіз, і прадуктовы менеджмент, зносіны з калегамі з розных лакацый. У нас выдатная каманда: разам не толькі працуем, але і адпачываем. Так, напрыклад, летась арганізаваліся і паехалі ў вандроўку.

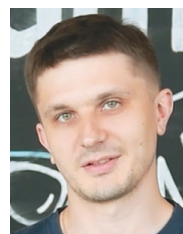
Парады

1. Мноства курсаў трэнінгавага цэнтра ЕРАМ выкладзены ў свабодным доступе, і пачаць вучыцца можна адразу (**training.by**).
2. Будзьце прагнымі! Прагнасць дапамагае ў здабыцці ведаў, вывучэнні тэхналогій, развіцці навыкаў. Уважліва стаўцеся да навучання, бо набытыя «скілы» вам абавязкова спатрэбяцца.
3. Размаўляйце з выкладчыкамі: яны любяць, калі студэнты задаюць пытанні не па метадыцы і лекцыях, бо многія з іх – практыкі і могуць распавесці ў дзясяткі разоў больш пра сваю працу.
4. Не саромейцеся спрабаваць новае, чытайце кнігі, бо студэнцкі час абмежаваны і праходзіць хутка. Усё, што вы сфарміруеце ў сабе за гэты перыяд, выдатна дапаможа вам у будучыні вырасці ў кар'еры, адкрыць новыя праекты і магчымасці. Хапайцеся за любы шанец «пракачаць» сябе!

У прафесійным росце ў супрацоўнікаў няма ніякіх абмежаванняў – можна прайсці па кар'ернай лесвіцы, пачынаючы з Junior і заканчваючы літаральна віцэ-прэзідэнтам. У маім выпадку найбліжэйшая ступень – Senior, яе можна дасягнуць, прайшоўшы атэстацыю, да якой я ўжо рыхтуюся. Але развівацца можна і «гарызантальна»: вывучыць новыя тэхналогіі і нават памяняць прафесію, не змяняючы кампанію, напрыклад, стаўшы бізнес-аналітыкам ці Big Data Analyst, навучніца UX/UI і г. д.

Універсітэт і выкладчыкаў успамінаю з вялікім задавальненнем і радасцю. Яны мне вельмі многае далі і ўлюблі ў свае прадметы так, што хацелася вывучаць іх круглымі суткамі – так было, напрыклад, з дыскрэтнай матэматыкай. Але наогул, на ФПМІ вучыцца цяжка, затое потым лягчэй у працы.

А вось **Юрый КАРПІНСКІ**, Senior Software Engineer, у ЕРАМ ужо чатыры гады, прайшоў не па размеркаванні і нават не зусім па спецыяльнасці:

– Я скончыў фізфак па сямейнай традыцыі. Факультэт дае фундаментальную адукацыю: вучыць вырашаць складаныя задачы, мадэляваць, шукаць падыходы, разбірацца ў матэрыялах. Уменне думаць дапамагае вырашаць прыкладныя задачы, у тым ліку ў ІТ. Навыкі камунікацыі і лідарства развіваю пры арганізацыі «Дзён фізіка», я ўзначальваў аргкамітэт. Вельмі ўдзячны нашаму дэкану Віктару Анішчыку і выкладчыкам за веды і падтрымку. З іх дапамогай усвядоміў, што адукацыю нельга атрымаць: яе можна толькі ўзяць.

Патрапіў я ў ЕРАМ, як і многія, праз знешні трэнінг і лабараторыю. Ад пачатку навучання да першага праекта ў кампаніі праходзіць прыкладна год. Вядома, стартавыя навыкі маюць значэнне: веды прыцыпаў кадравання, моў праграмавання, англійскай – з імі навучанне пойдзе хутчэй. Пасля pre-production лабараторыі я прайшоў інтэрв'ю і стаў працаваць на праекце, набіраюцца досведу, пачаў камунікаваць з заказчыкам. Што да кар'ернага росту – у сярэднім трэба два гады, каб перайсці на наступны ўзровень. У кампаніі я цяпер працую на пазіцыі Senior-інжынера. Дарэчы, у маёй камандзе, ды і ў кампаніі ў цэлым, шмат выпускнікоў БДУ.

Працуючы з камандай, я заўсёды імкнуся вызначыць матыватары чалавека, чым ён хоча займацца, у якой галіне развівацца, падабраць прыдатныя задачы. Напрыклад, хтосьці хоча больш часу прысвячаць напісанню кода, а не зносінам з заказчыкамі. А камусьці, напрыклад, важна развіваць навыкі камунікацыі – тады спрабуем уключыць такога супрацоўніка ў адпаведныя задачы. У кожнага ў кампаніі ёсць план кар'ернага развіцця з улікам пажаданняў і рэкамендацыямі, што неабходна падцягнуць, якімі ведамі авалодаць, каб прасоўвацца далей.

У ЕРАМ ёсць шмат праектаў, у якіх можна рэалізаваць, трэнінгаў і курсаў, кам'юніці. Ёсць і вялікае поле іншай дзейнасці: удзел у сацыяльных праектах, рэсурсы менеджмент, ментарства, стварэнне навучальных праграм.

Студэнтам я раю ўжо на першых курсах вызначыць, якія веды ім патрэбныя для будучай кар'еры, спланаваць свой рост і навучыцца шукаць для сябе дадатковыя магчымасці.

Надзея МАРХЕЛЬ

Рух за стартап-ініцыятывы

У пачатку 2020 года StartupHub БДУ пачаў ствараць сістэму стартап-рухаў на факультэтах. Для каардынацыі праектаў і павышэння прадпрымальніцкай актыўнасці навучэнцаў у структурных падраздзяленнях універсітэта з'явіліся адказныя. Якія пытанні могуць быць у іх кампетэнцыі, даведаліся ў адказнай на ФМА дацэнта **Вольгі МАЛАШАНКАВАЙ**.

– **Вольга Фёдарайна, што, на Вашу думку, можа перашкаджаць актыўнаму далучэнню студэнтаў да стартап-руху? Як з гэтым працаваць?**

– *Па-першае*, адсутнасць ведаў у студэнтаў пра тое, што такое стартап і якое ён мае да іх дачыненне. Напрыклад, на нашым факультэце ёсць курс «Фінансаванне і менеджмент інавацый», дзе студэнты 4 курса вывучаюць эканоміку стартапа як форму камерцыялізацыі інавацый. Аднак такія курсы ёсць не на ўсіх спецыяльнасцях і факультэтах. А як зразумець, што трэба займацца стартапам, калі няма ніякіх ведаў пра гэта? Таму абавязак адказных – данесці да студэнтаў веды пра стартап-індустрыю.

Па-другое, высокая навучальная нагрузка студэнтаў і, адпаведна, не заўсёды дастатковая ма-

тывацыя да новых відаў актыўнасці. Мой досвед паказвае, што студэнты, якія паслухалі курс па кіраванні інавацыямі, могуць выяўляць ініцыятыву і распрацаваць свой уласны праект. Але трэба разумець, што ў нашым прыкладзе гэта 4 курс, калі ў іх на носе перадыпломная практыка і дзяржэкзамены. Задача адказнага – знайсці аптымальны час, месца і форму для далучэння студэнтаў да стартап-дзейнасці.

Па-трэцяе, недастатковае валоданне студэнтамі soft skills – гнуткімі надпрафесійнымі навыкамі, уключаючы камунікацыю, лідарства і іншыя сацыяльна-псіхалагічныя якасці. Дапусцім, што студэнт ведае, што такое стартап, у яго ёсць матывацыя, час і жаданне паспрабаваць, але ён не верыць у свае сілы, саромеецца працаваць у камандзе ці не гатовы весці перамовы для рэалізацыі сваёй бізнес-ідэі з кім бы там ні было. У мяне была вельмі разумная, адораная студэнтка, але пры гэтым, выходзячы перад аўдыторыяй, яна проста не магла вымавіць ні слова, чырванела, у яе пачыналі каціцца

слёзы. У такіх выпадках адказнаму неабходна знайсці формы падтрымкі студэнтаў, магчыма, арганізаваць майстар-класы ці проста падбадзёрыць студэнтаў маральна ў асабістай камунікацыі.

– **Што могуць зрабіць адказныя на факультэтах, каб павысіць прадпрымальніцкую актыўнасць ва ўніверсітэце?**

– Насамрэч, адказныя за стартап-рух на факультэтах могуць даволі шмат.

Па-першае, прапанаваць крэатыўныя рашэнні. Напрыклад, адна з маіх прапаноў – мадыфікацыя падыходу да курсавых праектаў. У шматлікіх універсітэтах свету курсавыя выконваюцца студэнтамі розных факультэтаў у суаўтарстве, прычым у міждyscyплінарным кантэксце: лінгвіст і праграміст, матэматык і сацыёлаг, псіхолаг і юрыст, фізік і псіхолаг. У гэтым выпадку ідэя, увасобленая ў курсавым праекце, з'яўляецца адначасова і бізнес-ідэяй для стартапа: лінгвіст і праграміст створаць прыкладанне па вывучэнні рускай мовы як замежнай, матэматык і сацыёлаг распрацоўваюць аналітычны інструмент для мадэлявання паводзін сацыяльных груп, фізік і псіхолаг – уласны дэтэктар хлусні ці дэвайс для паляпшэння засынення, а псіхолаг і юрыст могуць арганізаваць бізнес па аказанні паслуг медыяцыі. Некаторыя спецыялісты, напрыклад, эканамісты і юрысты, спатрэбяцца ў любым праекце – пралічаць і «запакуюць» бізнес-ідэю ў правільную арганізацыйна-правую форму. Думаю, калі б мы знайшлі магчымасць прадстаўляць курсавыя праекты ў выглядзе стартап-праектаў, стартап-актыўнасць вырасла б у разы.

Па-другое, арганізоўваць конкурс бізнес-ідэй у рамках факультэта/факультэтаў. Рабіць гэта лепш у восеньскім семестры. Мой досвед паказаў, што пачынаць падрыхтоўку каманд да конкурсу варта напачатку навучальнага года, калі студэнты пасля вакацыў, хочучы камунікаваць і адкрытыя для новага, яны ведаюць, што аб'ектыўна ў іх ёсць час на ўсё: і на вучобу, і на сяброў, і на камунікацыю са студэнтамі з іншых факультэтаў. Так, у канцы снежня 2019 г. у рамках ужо згаданага курса «Фінансаванне і менеджмент інавацый» адбылася традыцыйная прэзентацыйная сесія інавацыйных праектаў на нашым факультэце, дзе былі прадстаўлены праекты ад 14 каманд.

Задача адказных на факультэтах – знайсці аптымальны час, месца і форму для далучэння студэнтаў да стартап-дзейнасці

Па-трэцяе, дзяліцца інфармацыяй пра мерапрыемствы на факультэце. Своечасовае распаўсюджанне інфармацыі пра мерапрыемствы на факультэце – важная частка працы адказнага. Так, год назад эканамічны факультэт арганізаваў конкурс бізнес-кейсаў, і мы на ФМА паспелі падрыхтаваць для ўдзелу сваю каманду, якая заваявала дыплом 1 ступені. Інфармацыяй пра конкурсы бізнес-ідэй валодаюць адказныя на факультэтах, у нас ёсць група ў месенджары, дзе мы і камунікуем. Акрамя таго, карпаратыўны сайт БДУ і старонкі факультэтаў, стартап-цэнтра і акаўнты ў сацыяльных сетках – цалкам эфектыўныя інструменты для рашэння гэтай задачы. Таксама дарэчы будзе прыцягнуць хоць бы аднаго ініцыятыўнага студэнта з кожнай акадэмічнай групы розных факультэтаў, арганізаваць для іх афлайн-асяроддзе для зносін і тымбідлыngu, стварыць свайго роду міждyscyплінарны студэнцкі нэтворкінг.

Па-чацвёртае, акумуляваць інфармацыю пра бізнес-ініцыятывы студэнтаў і пра студэнтаў, якія жадаюць удзельнічаць у стартап-руху, але пакуль не маюць уласнай ідэі. Гэта, на мой погляд, самая складаная з усіх задач, паколькі, як я ўжо адзначала, студэнты не заўсёды гатовыя дзяліцца сваімі ідэямі. Тут мы можам разлічваць на агульную падтрымку ад кафедраў і факультэтаў у інфармаванні пра нашу дзейнасць, а таксама выяўляць бізнес-ініцыятывы ў рамках конкурсаў на саміх факультэтах. Таксама мы можам імкнуцца рабіць нашу ўласную дзейнасць больш бачнай, напрыклад, здымаць відэаролікі, праводзіць майстар-класы і інфармацыйныя сустрэчы. Задача адказнага – сабраць ініцыятыўных студэнтаў у праектныя каманды, а для гэтага яму патрэбна інфармацыя і камунікатыўныя навыкі.

У любым выпадку развіццё стартап-руху на факультэтах – гэта вынік сумеснай працы адказных, студэнтаў, кафедраў, факультэтаў і ўсяго ўніверсітэта па фарміраванні атмасферы даверу, камунікацыі і падтрымання ініцыятывы кожнага канкрэтнага студэнта!

**Гутарыла
Валерыя БАНДАРЧЫК**

Сустрэча студэнтаў ФМА з Пайлам Лісам, дырэктарам па развіцці ЗАТ «БелІнСофт»

Віктар Шадурскі і Міхаіл Чарапеннікаў прыгатавалі некалькі смачных страў!

Трэнеруйку вядзе Мілана Рэйт

Аляксандр Янкоўскі кантралюе выкананне элемента

PROLeto з БДУ

Ёсць пра што распавесці!

Незвычайны праект для студэнтаў «PROLeto з БДУ», дзе можна сумясціць навучанне, забаву, сустрэчы з вядомымі людзьмі ў фармаце анлайн-шоу, ад пярвочнай прафсаюзнай арганізацыі студэнтаў прыйшоўся даспадобы і ўдзельнікам, і гледчам. Усё сур'ёзна: спаборніцтва, каманды, заданні з дэдлайнамі.

Мара студэнтаў ажыццявілася: ім створаны ўсе ўмовы, каб удасканальвацца ў любімых хобі – кулінарыі, візажы, блогінгу, спартыўных трэнеруйках. Для кожнага напрамку прайшоў асобны адбор

удзельнікаў, якіх пасля тэставага задання сфарміравалі ў каманды. Сярод канкурсантаў студэнты і супрацоўнікі ўніверсітэта. Яны спаборнічаюць у анлайн-рэжыме, заданні і вынікі публікуюцца ў групе праекта ва «Укантакце».

– Мы абдумвалі гэты праект на працягу мінулага навучальнага года, ён праходзіць упершыню. Ініцыятыва належыць студэнцкім актывістам, кіраўніцтва прафкама яе падтрымала. Рытавалі праект дыстанцыйна, шукалі партнёраў, гасцей. Хочам паглядзець на папулярнасць і паспяховасць напрамкаў, у наступным годзе запусціць праект ізноў, удасканалішы яго, – падзяліўся арганізатар **Максім ЦЮЦЯНЬКОЎ**, студэнт 4 курса факультэта журналістыкі.

Запрошаныя эксперты праекта – толькі найлепшыя ў сваёй справе. Сярод іх – **Аляксандр КІРЫНЮК**, топ-стыліст Беларусі, уладальнік студыі Stilisto:

– Я эксперт б'юці-напрамку. Мая задача – паказаць дзяўчатам, як зрабіцца прыгожай, падкрэсліць вартасці, але не сапсаваць сябе. Галоўнае ў макіяжы – прынабны, глянцаваны тон, правільна падобраны па колеры і тэкстуры, чаму я і навучу. Пераможца атрымае ад мяне б'юці-бокс з касметыкай. Удзельніц чакаюць майстар-класы, прафесійныя фотасесіі і сустрэчы са знакамітымі гасцямі.

Да аматараў прыгасці дадаліся і ўладальнікі падцягнутага здаровага цела. У напрамку **BSU WORKOUT Battle** арганізатары падрыхтавалі мноства заняткаў з трэнерамі розных школ і падыходаў. На стадыёне навучальна-спартыўнага комплексу «Універсітэцкі» заняты правяла прафесійны трэнер, фіналістка «Міс Фітнэс» **Online 2017 г. Мілана РЭЎТ**:

– Перад трэнеруйкай лепш не есці дзве гадзіны, калі гэта сытная ежа. А вось перакучыць чымсьці

лёгкім можна за гадзіну да практыкаванняў. Галоўнае, каб не было адчування «навошта ж я тое з'еў», паклапаціцеся пра камфорт. Рухайцеся! Рух і спорт – гэта жыццё. Пакуль вы самі не захочаце займацца, знешнія матыватары не дапамогуць «пратрымацца». Іншая справа трэнер ці марафоны, яны даюць пастаянны штуршок, падтрымліваюць дысцыпліну. Здаровае цела – абсалютна дакладна цела без лішняга грузу ў выглядзе тлушчу. Гэта пастаянная актыўнасць, карысныя прадукты, вітаміны. У выніку змяняюцца думкі, мэты, з'яўляецца больш усмешак і радасці.

У кулінарнай сферы FoodGuru ўдзельнікі выконваюць няпростыя заданні, гатуецца стравы з розных сусветных кухняў, зыходзячы з абавязковага спісу інгрэдыентаў, дадаюць ці ўпрыгожваюць ежу па сваёй фантазіі. Напрыклад, заданне: страва міжземнаморскай

кухні з рысам, белым віном, цыбуляй, морквай, курыцай, аліўкавым алеем. Да студэнтаў далучылася і адміністрацыя ўніверсітэта. Стравы на грылі гатавалі прарэктар БДУ **Міхаіл ЧАРАПЕННІКАЎ** і дэкан факультэта міжнародных адносін **Віктар ШАДУРСКІ**.

Не менш актыўныя ўдзельнікі BloggerAgency фатаграфавалі, стваралі тэксты і здымалі відэа з аповедаў пра сябе. Да студэнтаў далучыўся выкладчык Інстытута менеджменту спорту і турызму **Павел СТАРЧАК**, выпускнік МДЭІ імя А. Д. Сахарова.

– Зараз я атрымліваю другую вышэйшую адукацыю, праз год стану дыпламаваным псіхолагам, асабліва мяне прыцягваюць псіхалогія маніпуляцый і падману, так што, будучы студэнтам, трымайцеся! Акрамя маёй улюбёнай працы ёсць яшчэ і вялікая колькасць хобі: замежныя мовы, сярод якіх персідская, я вельмі люблю падарожнічаць. Пішу карціны, вершы, удзельнічаю ў незвычайных, нават дзіўных фотасесіях. Натхнёны гэтым праектам!

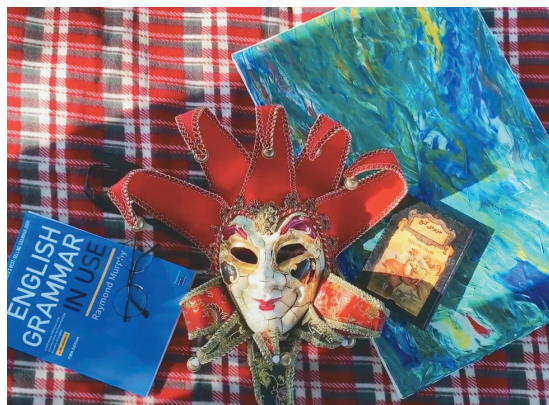
Наперадзе фінал, у якім дзве каманды пазмагаюцца за прыз на вызначаным квэсце. У кожнай камандзе будучы чатыры ўдзельнікі – па адным з усіх напрамкаў. Заданні будучы па «здольнасцях»!

Надзея МАРХЕЛЬ

Фота з суполкі праекта «УКантакце»

Майстар-клас па афармленні броваў

Хобі П.Старчака: мовы, маляванне, вандроўкі

Фота Вольгі Вараб'ёвай

На майстар-класе Пайла Галыянкава

